

Sveriges Författarförbunds guide till författare och litterära översättare

Att vara författare och översättare är att sysselsätta sig med det mest grundläggande som finns; ordet. Ordet är en förutsättning för tanken och för att man ska kunna formulera sig och ta plats i världen. Med ordets hjälp kan vi begå genomtänkta handlingar och inte vara ett offer för andras viljor utan istället styra våra liv. Ordet är också en förutsättning för att vi ska kunna formulera nya upptäckter om oss själva som människor.

Att ordet är fritt är därför nödvändigt. Författare och översättare har oftast gått i spetsen för kampen för yttrandefriheten världen över. Det är detta som gör att vi också behöver varandra och ett tydligt ramverk och stöd från samhället för att kunna verka och fullt ut ta ansvar för våra yrken.

I Sverige har vi under lång tid byggt upp ett sådant litterärt ekosystem som vi alla är en del av. Det är viktigt att du får all information och kunskap om hur det fungerar så att du på bästa sätt kan ägna dig åt ditt arbete.

Med den här guiden hälsar Sveriges Författarförbund alla litterära upphovspersoner, poeter, översättare och skönlitterära gestaltare varmt välkomna.

*Sveriges författarförbund
2020-11-30*

Innehåll

Om Sveriges Författarförbund	4
Medlemskap	7
Att ta betalt	11
Kontaktuppgifter	13
Samarbetsorganisationer	14

Om Sveriges Författarförbund

Historia

Sveriges Författareförening bildades 1893 och omfattade från början alla slags skribenter. På 1930-talet ändrades stadgarna så att översättare och fackförfattare i viss mån hamnade utanför. Därför bildades Minerva, föreningen för Sveriges vetenskapliga och populärvetenskapliga författare (1946), Sveriges Ungdomsförfattareförening (1948) och Svenska Översättarförbundet (1954). Dessa fyra föreningar bildade 1956 Fria Litterära Yrkesutövares Centralorganisation (FLYCO) som 1970 organiserades om till Sveriges Författarförbund.

Idag har Författarförbundet ungefär 3000 medlemmar. Kontoret ligger sedan 1989 i Författarnas och översättarnas hus på Drottninggatan i centrala Stockholm. I huset finns ett stort mötesrum där medlemmarna kan träffas, gå på kurser och delta i mingel, fester och föreläsningar.

Vårt uppdrag

Sveriges Författarförbund har till uppgift att tillvarata medlemmarnas ekonomiska och ideella intressen och ska enligt stadgarna:

genom ständig bevakning av upphovsrätten och de lagbestämmelser som reglerar denna verka för medlemmarnas rätt till rimligt utbyte av sitt arbete,
genom avtal med motparter skapa ekonomisk och social trygghet för medlemmar, enskilt och som kår,
bevaka medlemmarnas moraliska rätt så att deras verk inte förvanskas eller offentliggörs på ett sätt som strider mot deras egna avsikter,
ständigt försvara yttrandefriheten och därmed säkerställa rätten till fri debatt, skydda och hjälpa de medlemmar som genom att utöva yrket kommer i konflikt med motparter eller myndigheter eller råkar i andra svårigheter.

Styrelse

Förbundsstyrelsen består av yrkesverksamma författare och översättare: ordföranden, åtta ordinarie ledamöter samt två suppleanter.

Kansli

Författarförbundets kansli erbjuder stöd och rådgivning i ekonomiska, juridiska och sociala frågor som rör den litterära verksamheten. Kansliet nås på +46-8 545 132 00, epost: info@forfattarforbudet.se. För mer detaljerad information www.forfattarforbundet.se

Våra sektioner

Förbundet har inga lokal- eller distriktsavdelningar, däremot fyra sektioner:

Bult – Sektionen för barn- och ungdomslitteratur
Fackförfattarsektionen Minerva
Skönlitterära sektionen
Översättarsektionen

Sektionernas uppgift är att bevaka utvecklingen inom sitt område och ta frågor och problem vidare till förbundsstyrelsen.

Sektionernas priser

Sveriges Författarförbund delar varje år ut fyra litterära priser via sina sektioner:

Katapultpriset till årets bästa svenska skönlitterära debut (Skönlitterära sektionen)
Slangbellan till årets debutant i barn- och ungdomsboksgenren (Bult – Sektionen för barn- och ungdomslitteratur)
Årets Översättning till aktuell översättarprestation (Översättarsektionen)
Översättarpriset till Elsa Thulins minne för framstående översättargärning (Översättarsektionen)
Övriga priser

Kritikerpriset – Madeleine Gustafsson-priset:

Madeleine Gustafsson-priset är ett kritikerpris som instiftades 2018 och som delades ut för första gången i november 2019. Det ges till en svenskspråkig litteraturkritiker som varit verksam under året.

Radiopriset

Sveriges Författarförbunds Radiopris utdelas till litterär upphovsman som bidragit till att befästa och utveckla ljudradions ställning som kanal för skön-, fack- eller barn- och ungdomslitterära prestationer.

Regionala bevakare

Sveriges Författarförbunds regionala bevakare representerar förbundet i arbetet med att utveckla de regionala kulturplanerna, som sedan 2011 används som underlag för att fördela statliga medel till kulturaktiviteter i de olika regionerna. De har ett tidsbegränsat uppdrag som är baserat på vilka regioner som står i tur för nya kulturplaner.

Biblioteksrådet

Biblioteksrådet är ett expertorgan och rådgivande till förbundsstyrelsen i biblioteksfrågor.

Internationella aktiviteter

Sveriges Författarförbund har en omfattande internationell verksamhet, främst inriktad på utbyte med andra länders författare och författarfackliga organisationer. Arbetet sker dels genom förbundets fyra sektioner som i olika omfattning arbetar med internationella projekt, men framförallt av Internationella rådet som har huvudsakliga ansvaret för det internationella arbetet.

Internationella rådet har som syfte att främja demokrati och yttrandefrihet. Rådet har i uppgift att arbeta proaktivt och initiera och genomföra medlemsevenemang som främjar dessa frågor. Rådet tar även ställning till förslag på samarbeten och arrangemang som inkommer från andra organisationer, ambassader och enskilda medlemmar. Författarförbundet tar emot ett flertal enskilda internationella besök varje år och i anslutning till dem anordnas ofta medlemsmöten med internationella författarpresentationer.

Författarförbundet är medlem i flera internationella samarbetsorganisationer och deltar i årsmöten för bland annat European Writers' Council (EWC), International Authors' Forum (IAF) och Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires (CEATL). Författarförbundet ingår också i styrelsen för Baltic Centre for Writers and Translators – BCWT.

Medlemskap

Rådgivning

Som medlem i Författarförbundet har du rätt till juridisk rådgivning. Rådgivningen är begränsad till de frågor som rör näringen, det vill säga yrkesutövningen som författare och/ eller översättare. Det betyder att vi inte arbetar med till exempel familjerätt eller andra juridiska expertområden.

Kurser och seminarier

Rabatterade och kostnadsfria kurser och seminarier.

Tidskrift

Författaren är ett litterärt magasin för författare och översättare. Tidskriften kommer ut fyra gånger per år och är partipolitiskt obunden.

Medlemsutskick

Löpande medlemsutskick per e-post med information om förbundets kommande aktiviteter, aktuella stipendier, sektionernas medlemsmöten och andra evenemang.

Deklarationsråd

Gratis deklarationskurs och deklarationsråd varje år.

Vistelsestipendier

Vistelsestipendier som endast är möjliga att sökas av förbundets medlemmar:

Runmarö i Stockholms skärgård (månadsvis maj–september)
Ariane Wahlgrens hus i Aten, Akropolis, Grekland (två veckor, året om)
Kavalla, Grekland (månadsvis mars–november)
Bursa och Istanbul i Turkiet

Understödsfonder

Möjlighet att ansöka om mindre bidrag ur Författarförbundets anknutna understödsfonder.

Stuguthyrning

Tre mindre sommarstugor på Runmarö i Stockholms skärgård hyrs ut till medlemmar från maj till oktober.

Rabatterat pris på Bokmässan i Göteborg

Fritt inträde på Bokmässan mot uppvisande av medlemsnummer i Sveriges Författarförbund. Rabatt på seminariekortet.

Medlemsaktiviteter

Styrelsen, sektionerna och Internationella rådet ordnar medlemsmöten med föreläsningar mingel och kurser.
Engagemang som förtroendevald

Du får möjlighet att engagera dig i olika styrelser, utskott och arbetsgrupper. Vi har förtroendevalda representanter i en mängd olika sammanhang: sektionernas egna styrelser, biblioteksrådet, redaktionsrådet för Författaren, fackreferensgrupper för Sveriges författarfond, stipendienämnder, internationella samarbetsorganisationer, delegationsresor utomlands med mera.

Ett medlemskap är också en solidaritetshandling. Ju fler vi är, desto starkare kan vi stå enade i vår kamp i yttrandefrihetsfrågor, upphovsrättsliga frågor och annat som kan påverka vår situation i samhället och yrkeslivet.

Förbundsstämma

Möjlighet att delta och rösta på årsstämman. Rese- och logibidrag utgår till medlemmar utanför Stockholmsområdet.

Residensboenden/gästhem

Författarnas internationella gästhem
Författarnas gästhem på Drottninggatan 88 C är öppet för besökande författare, dramatiker, översättare och förläggare. Rum bokas via bookaroom@writershouse.se
Baltic Centre for Writers and Translators – BCWT

BCWT är ett internationellt center för författare och litterära översättare i Visby på Gotland. BCWT är en arbets- och mötesplats för yrkesverksamma författare och översättare. Centret har elva rum och är öppet året runt. Hit välkomnas stipendiater från hela världen men ansökningar från personer från de baltiska länderna och Skandinavien prioriteras. Centret finansieras till största delen med medel från Statens kulturråd och Gotlands kommun.

Övriga residensboenden och stipendier

Det finns gästrum och stipendiebostäder i Sverige och runt om i världen där medlemmar kan ansöka om stipendier. För information om aktuella stipendier:

www.forfattarforbundet.se/boende/

Hedersmedlemmar: Dawit Isaak och Gui Minhai

Sveriges Författarförbund har två hedersmedlemmar, båda svenska medborgare, fängslade i sina födelseländer Dawit Isaak i Eritrea och Gui Minhai i Kina.

Förbundet ingår i kampanjen Free Dawit, en samarbetsgrupp som verkar för frigivandet av den svensk-eritreanske författaren och journalisten Dawit Isaak, som greps i Eritrea den 23 september 2001. Han har suttit fängslad sedan dess, utan åtal eller rättegång.

Besök www.freedawit.com för att läsa mer om Stödkommitténs och Free Dawits arbete och hur du kan engagera dig.

2015 kidnappades den svenske förläggaren Gui Minhai i Thailand på order av den kinesiska staten. I fyra år satt han frihetsberövad i Kina utan rättegång. Först 2019 dömdes han till tio års fängelse för en mängd påhittade brott. Detta för att ytterligare dölja den egentliga anledningen: Gui Minhais kinakritiska texter utgivna på hans bokförlag i Hongkong.

I kampen för att få honom fri samarbetar Författarförbundet med flera andra organisationer såsom Journalistförbundet, Svenska PEN och Förläggareföreningen. Tillsammans med svensk media manifesterar vi, informerar och uppmanar beslutsfattare att utöva påtryckningar i hans fall.

Vem kan bli medlem?

Sveriges Författarförbund organiserar de författare som skriver skönlitteratur och facklitteratur för barn, ungdom och vuxna samt översättare inom dessa områden. Den som vill bli medlem ansöker om medlemskap. En invalsnämnd, eller när det gäller översättningar, översättarsektionens styrelse, kommer efter granskning fram till en rekommendation till förbundsstyrelsen som fattar beslut om inval eller avslag.

För att bli medlem krävs att du är svensk medborgare eller stadigvarande bor i Sverige. Du behöver inte skriva på svenska för att bli medlem.

Grunden för medlemskap är att man har publicerat ett omfång av två verk eller två översättningar som håller en viss kvalitet.

Delat författarskap bedöms individuellt efter ansvaret för helheten av verket eller efter den skrivna andelen av boken.

Journalister kan bli medlemmar endast om de har publicerat sig i bokform eller motsvarande större verk i digital form. För författare till verk som endast används i undervisning hänvisar vi till Läromedelsförfattarna.

Att ta betalt

Sveriges Författarförbund har tagit fram rekommendationer om hur mycket ersättning som ska utgå vid olika uppdrag. När du blir erbjuden ett uppdrag, tänk på följande:

- Utgångspunkten är att alla uppdrag ska arvoderas.
- När du blir erbjuden ett arvode är det viktigt att veta om arvodet är inklusive sociala avgifter och exklusive moms.
- Specificera uppdragets innehåll och omfattning. Hur många deltagare? Under hur lång tid? Vilka förväntningar finns på dig som uppdragstagare? Betalar deltagarna deltagaravgift eller entréavgift? – Kommer arrangemanget/uppdraget att filmas eller ljudinspelat?
- Kom överens om antalet timmar på förhand.
- Kom överens om ersättning för resa och eventuellt logi.
- Överenskommelse för reseersättning motsvarande traktamente kan även göras för uppdrag som innebär övernattning och där uppdraget innebär en större tidsåtgång.
- Kom överens om vad som ska gälla om uppdragsgivaren ställer in arrangemanget. Avbryter uppdragsgivaren ett uppdrag har du som uppdragstagare rätt till skälig ersättning med utgångspunkt från det överenskomna arvodet och nedlagda kostnader.
- Tänk på att uppdrag som innefattar arbetsmoment utöver själva framträdandet motiverar ett högre arvode.
- Upprätta alltid skriftligt avtal eller förhandla via mejl. Författarcentrum hjälper till med bokningar och upprättar avtal. För mer information om Författarcentrum besök www.forfattarcentrum.se

Rekommenderade arvoden

Nedanstående rekommendationer ska gälla om lägsta utgångspunkt vid förhandling om arvode. Samma rekommendationer gäller oavsett om uppdraget äger rum på plats eller digitalt.

Minimiarvode

Lägst 3 000 kronor (2 282 kr exkl. sociala avgifter) för framträdande upp till 15 minuter.

Lägst 7 500 kronor (5 707 kr exkl. sociala avgifter) för framträdande upp till 2 timmar.

Varar framträdande och frågestund eller dylikt längre än två timmar utgår ersättning för följande timmar med lägst 996 kronor per påbörjad timme.

För information om moderatorsuppdrag, konsultuppdrag, panelarvoden, ersättningar och olika typer av avtal för författare och översättare gå in på www.forfattarforbundet.se/radgivning

OBS! det är viktigt att veta du inte ska lägga moms på skolbesök och läsning av egen text.

Kontaktuppgifter

Postadress

Sveriges Författarförbund
Box 3157
103 63 Stockholm

Besöksadress

Drottninggatan 88 B
Stockholm

E-post

Allmänna frågor:

info@forfattarforbundet.se

Juridisk och ekonomisk rådgivning:

juridik@forfattarforbundet.se

Telefon

Växel: 08-545 132 00

Måndag: 13.00-15.00

Tisdag-torsdag: 09.00-11.00, 13.00-15.00

Fredag: 09.00-11.00

Juridisk och ekonomisk rådgivning: 08-545 132 00 (tryck 1)

Tisdag-fredag: 09.00-11.00

För information om aktuella stipendier:

www.forfattarforbundet.se/?s=stipendier

Samarbetsorganisationer

Nationellt

Författarcentrum www.forfattarcentrum.se/

Sveriges författarfond www.svff.se/

Svenska PEN www.svenskapen.se/

Konsten att delta www.konstenattdelta.se/

Reportrar utan gränser www.reportrarutangranser.se

Svenska Journalistförbundet www.sjf.se/

Baltic Center for Writers and Translators www.bcwt.org/

Internationellt

ICORN www.icorn.org/

Amnesty www.amnesty.se

EWC www.europeanwriterscouncil.com/

CEATL www.ceatl.eu/

Nfor www.danskforfatterforening.dk/nordisk-samarbejde/